

emelni honfitársait és minden Áldozatra kárpesé-teni Áket a haza oltárán. Washington.James Heath (1757 1834) rászószete után. Az eredeti festményt G. Stuart (1755 1828) festette 1797-ben.Franciaország hárborúja Anglia ellen volt tulajdonképpen a háttérben hárború eled'időzárje és bevezetése. Franciaország Hannoverát akarta elfoglalni, mert tengelyen márörkázhetett volna Angliával. Ezt Nagy Friderik nem engedhette, ki márszörözst nem hajlott ráög szájvetségesnek versaillesi udvarnak azon kívánságjára sem, hogy biztosítsa annak Ászakamerikai birtokait. Ez alkudozások megkísérlése szakította szét a francia-porosz szövetséget és fázte Frideriket az angol politikához, a francia udvar pedig Mária Teréziához.Pitt, ki elább legjobban ellenezte a hannoverai és hesseni zsoldosok fogadását, most maga is azt vallotta, hogy Á«Amerikát Németországban kell megházdáni». Vagyis Franciaországot csak Áogy lehet levérni a tengeren, ha szájrazföldi hegemoniáját megfosztják. Pitt arra tártrekedett, hogy az ország egész erejét a tengeri hárborúra fordítsa, a szájrazon pedig subsidiumok által Frideriket kárpessé tegye arra, hogy Franciaországnak ellenállhasson. A kor két legnagyobb Államfőrfia Ágy kárvzetlen viszonyba lépett egymással. A rossbachi diadal rendkív-erás-tá Pitt helyzetét, Pitt pedig kivitte, hogy Anglia addig hallatlan Ásszegeket fordíton a hadviselésre a subsidiumokra. Á«Az 1759-iki elírányzat nem kevesebbet tesz ki, mint 12.300.000 fontot. Valában hihetetlen Ásszeg, és mégis mind alá-rták, és még tártbet ajánlottak fel. Nem kevésbé bázmulatos az alsáháiz egyhangúság, Ásszegnek s annyi tengeri és szájrazföldi Ánek megszavazásán. Ez Pitt máve, és csudázatos szemáknben» Mint láttuk, Áopen akkor jutott hatalomra, midán a hárború szerencsétlen lefolyása kárvzel hozta a nemzetet a kátságeshez. Pitt visszaállította a bizalmat. A felföldi skátkbáz kávt ezredet alakított és Ágy fordította hasznáira e nép vad harcvágyát. A fenyegeté idegen invasio ellen felfegyverezte a nemzetet, mely intőzkedése azonban csak a városokban talált visszhangra, mág a falusi népességnél nagy ellenállást keltett. Az angol házhatat Franciaország kikértéinek megtámadásjára fordította. E vállalatok nem mindig sikeráltak, de májr az a tény, hogy Anglia ismét támadáslag lépett fel, vöget vetett az elábbi levertségek. A folytonos nyugtalanítás pedig zavart okozott Franciaországban. Az angol házhatat mintegy kárvázájrolva tartja ez országot és megakadályozza, hogy onnan segátsög Árkezze a gyarmatokba. Tulajdonképpen az angol házhatat hegemoniájának és mindenátt megjelenésének kávszánheté, hogy a gyarmatokban az angol elem erét vehetett a francia fázllát. Pitt belátta, hogy a házhatat fázgg minden, s annak rendkív-erás kifejlése elsá sorban a máve: Á«Az 1758. Ávre 60,000 tengerész kiállítást szavazta az alsáháiz és a zsold pontos fizetésének tártvönyes biztosítás, valamint a csakhamar kinákozás nagy zsákmány erásen hozzájárultak a tengeri szolgálat népszeréséséhez. Pitt száimáz és kárváztekinté merészséggel vázllalatok vögrehajtásit és parancsolás akarata megtárt minden akadályt. Mindjárt az elsá ilyen máv vállalatnál Ans az admirális elsá lordja, kijelenté, hogy a házkat a kívánt idére nem szerelheti fázll. Pitt azt vázlasolta, hogy a dolgot eláadja a királynak és Ansont bevázdolja az alsáháiznál. A fenyegetés használt; a házkat kávszen állottak. A hollandok bizva az addigi kormányok gyengeségében, nagyon segátették a franciákat, tengerészeti szerek szállítására által. Pitt elrendelte minden hadi és tengerészeti szerekkel rakott hollandus házhatat feltartásit, és a hollandusok vögre engedtek. Nemsokára elfoglalták az angol házkat az afrikai kereskedésre nézve oly fontos Goree-t és Senegalt, továbbá Guadeloupe-ot, a franciák fázgyarmatát Nyugat-Indiában, Hawke, Boscawen és Pocoque admirálisok tártbb csatában kárvázbelé kilenczédét fogták el vagy semmisítették meg a francia hadiházknak, a francia kereskedést pedig mind tengerről elseperték az angol kázházkat». E nagy nemzeti lendület lehetévé az Áriás eredményeket Indiában és Canadában. Márszörözst a német tártretésrák joggal emelik ki, miné nagy rász illeti meg Frideriket Anglia diadaliban csakis Á és Braunschweigi Ferdinánd akadályozták meg, hogy Franciaország, Áogy mint 1745 48 kávt, szájrazföldi diadalai által szerezzék rártást gyarmatai elvesztésért. Elsá sorban pedig a versaillesi udvar kárvnyelmaságe v Franciaország kudarcjának oka. Midán a viláig fázllátti uralomrá volt száz, akkor is a királyi mulatságjára fordították a legsázkságesebb Ásszegeket, és midán Anglia ellen teljes eráfeszés-térsre lett volna százksög, az országot, akarát ellenére, Poroszországgal valás dicstelen hájborúba keverték. Valában az egyik kormánynak erályórá, a másiknak erkálycsi és politikai korhadtsáigjárás Állónk kávt ad Pittnek és XV. Lajosnak szembeállításja. Franciaország máben kávtelen volt a fizetésre, Anglia ellenben kárvnyen viselte el a hájborúnak egyre nértvekedé kávttséget. Pitt nem is akart bókávt kávtlni Franciaország teljes megtártése elátt. A Hercules francia fregatte Ávtvennyolc Ágyuval.Rajzolta Osanne.Benne testesült meg az angol nemzetnek tártretetlen, kimóletet nem ismeré Ártörzete és energiája. A nemzet erejét mutatja, hogy mindenátt alkalmas eszközözkre, segátékre talált. Mint Erzsébet korában a kázházokbáz, Áogy ma is az amerikai gyarmatok csempészeibáz, a buccaneerok és flibustirok kalandos tengeri rablásársáigabáz került ki az angol házkat gyázhetetlen legénységgel. De a vezérek is máolt utázdai voltak Drakenek és Raleighnak. 1759-ben Boscawen tártntre tette a franciák Áceáni flottáját és ezáltal megkísérlte a ráög tervezett expeditiát Irorszáig fellázás-tásjára. Ugyanazon Ávben Hawke a francia fázldkázzi-tengeri házhatat semmisítette meg. A tenger annyira angol uralom alatt állott, hogy Pitt házsz expeditiát káldátt Franciaországba. De a ráög idák elmúltak; az angol házdátások ideje francia fázldán lejárt. Ezzel a teljes tengeri diadallal egy idében tártt az angol gyarmati birodalom vögleges megalapásja Ágy Amerikában, mint Indiában. Amerikában a Mississippi vázllágnak, most a viláig egyik mezázgázási kávtzpontjának, birtoka miatt tártt ki a harc. Az akkor még indiánusoktáz is csak gyáren népesített terélet sorsa fázggázben maradt, nemcsak az utrechti bókában, hanem még az aacheniben is. De kárvzetlen ez után a franciák Árházak vonalával kezdtek Ásszekétni Louisianát Canadával; az angolok pedig, kiknek egyes gyarmatai májr elszállingáztak az atlanti Áceán melléktá, a Kentucky s az Ohio partjaira, szintén maguknak tekintették az uralt országot. Májr 1754-ben Great Meadowsnál vöres Ásszeáztkáz tártt a francia katonaszás s az angol telepesek kávt, kiket az akkor 22 éves Washington Gyártgy vezetett. A kávtvetkezé Ávben Fort Duquesne, a mai Pittsburg mellett, nagy vereséget szenvedett az angol sereg. A franciák birtokban maradtak és Montcalm, Kanada kormányzásja, a hájború kitártése után is megtett mindent társályok fentartásjára. Sikerült is neki csatlakozásra bírni az indianus tártzseket, kávtlártsen az irokozéket, kik májr az angol telepeket is kezdtek pusztáni. Vázltózt itt is csak Pitt kormányra jutása idözett elá. Az angol sereget 50.000 nyire szaporították s az most, a gyarmatosok hathatás tájmogásjával, kávpeséllán megtártni minden ellenállást. Hiába, Franciaország, mely seregeit a német csatákra

kéte, bár még mindig leghatalmasabb állama volt Európának, nem volt arra képes, hogy a tengeren ős a tivoliföldrészekben is megbirkázzanak elszánt ellenfelével. A versaillesi udvar pazarlása, s az udvari protectának a vezérválasztásában való átvételése, lehetlennette az erélyes hadviselést, még Angliának mindig volt pártja, hogy német zsoldosokkal vődjé szárazföldi érdekeit. Pedig csak a francia állam nagy erőkifejtése állíthatta volna h az egyensúlyt a francia s a nagyon tőnyomó számú angol telepesek között. Már akkor kitűnt, hogy a franciagyarmatok inkább kereskedelmi s katonai telepek s csak az angolok képesek tivoliterületeket is megszállani népük feleslegével. Így, mint egykor a görögök és a rómaiak. Az indiánusok felhasználása pedig csak igen rövid időre segített a franciákon, mert e vad szövetségesek kegyetlensége csak elkeseredettebbette az angolok ellenállását. Most a francia Kanada vőlt a háború színhelyévé. Montcalm nem bárt megakadályozni a nagy tavak vidékén a pártt francia erőkkel elvesztést és az angol sereg, Wolfe tábornok alatt, magát a vőrost, Quebecet vette ostrom alá. A vőrost erősített fekvése nem tartóztatta fel az angolokat, maga a vezér jőrt el, midőn a Szt.-Lőrinc felvezet szoros átkettként kapaszkodtak fel. Szeptember 12-én szembe állott egymással a két sereg, és Wolfe maga vezette a rohamot. Halálos golyó érte a hást. Az őt karjába felfogó tiszt felkiált: futnak. A vezér utolsó erejét összeszedve, kőrdi, kikfutnak, és midőn hallja, hogy a franciák, e szavakkal adja ki lelkét: akkor boldogan halok meg. Montcalm is elesett, és nemsokára, a franciák minden tőrekése dacára egészen Kanada elveszett. A Midőn Pitt itte azt a vonalat, mely a franciák megakarták akadályozni az angol telepek terjeszkedését, ántudatlanul jő irányt szabott a tőrtánetnek. Kanada elfoglalása által eltivolátvő az ellenség, kinek főleme az anyaországhoz kapcsolta a gyarmatosokat és megnyátvő azok ereje eltt Nyugot mérhetetlen sikéjgőit, alapját vetette meg az Egyesült Államoknak. Forrás: <http://mek.oszk.hu/01200/01267/html/10kotet/10r01f03.htm>